

๒๐๑๓/๓๐๕
[๓ ก.ย. ๖๑]
๑๓.๕๕
สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง: ส๒๘๙๕๖ ลง ๗๔๒
รับที่: ๖๑๕๖๖๒/๖๑ ภาค
วันที่: ๑๓ ก.ย. ๖๑ เวลา: ๑๓:๒๙

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๘๐๕ /๗๙๐๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ในพื้นที่ป่าชายเลน ในท้องที่อำเภอขอนом และอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
  ๒. ตารางจำแนกพื้นที่ป่าชายเลนในความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
  ๓. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการจัดทำที่ดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๑
  ๔. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑
  ๕. สรุปโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน ปี ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ในพื้นที่ป่าชายเลน ในท้องที่อำเภอขอนом และอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้ามายังที่จะนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงศ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ คณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

ประเทศไทยเคยมีป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ แต่ด้วยพื้นที่ขยายตัวของทะเลมีศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง ทำให้มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายฝั่งทะเลและป่าชายเลน เพื่อวัตถุประสงค์ด้านต่าง ๆ มากมาย และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงและมีสภาพเสื่อมโทรม ดังนั้น เพื่อยุติปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๕ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๓ โดยมีสาระสำคัญคือ ให้รับงบการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน และรับงบการพิจารณาการขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนของทางราชการ อนุญาตให้ราชการอยู่อาศัยในเขตป่าชายเลนโดยไม่มีเอกสารสิทธิ์ต่อไปได้ แต่ไม่อนุญาตให้ทำกิน โดยต้องขออนุญาตทุกปีและห้ามมิให้ออกเอกสารสิทธิ์ได้ ๗ ทั้งสิ้น

อย่างไรก็ตาม...

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเย็นทำใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

อย่างไรก็ตาม โดยสภาพข้อเท็จจริงที่ผ่านมา มีความจำเป็นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านความมั่นคง ทำให้ไม่สามารถกำกับควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้จากการสำรวจและจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ พบว่า มีพื้นที่ป่าชายเลนในท้องที่ ๒๔ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๒.๘๙ ล้านไร่ โดยแยกเป็นพื้นที่ มีสภาพเป็นป่าชายเลน ๑.๕๓ ล้านไร่ และพื้นที่ไม่มีสภาพเป็นป่าชายเลน ๑.๓๖ ล้านไร่ โดยพื้นที่ที่ไม่มีสภาพ เป็นป่าชายเลนนั้นมีทั้งที่มีเอกสารสิทธิและไม่มีเอกสารสิทธิ ซึ่งในปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ (๑) พื้นที่เพาะปลูกสัตว์น้ำ (๒) พื้นที่เกษตรกรรม (๓) เมืองและสิ่งก่อสร้าง (๔) พื้นที่อุตสาหกรรม และ (๕) อื่น ๆ (ท่าเทียบเรือ นาเกลือ ฯลฯ) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ มติคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

(๑) มติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ ข้อ ๓ ให้รับการใช้ประโยชน์ ในพื้นที่ป่าชายเลนโดยเด็ดขาด และรับการพิจารณาอนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน

(๒) มติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๓ ข้อ ๑ ให้คงไว้ซึ่งมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ และข้อ ๒.๖ ในพื้นที่อนุรักษ์ห้ามมิให้อনุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน ทุกรูปแบบทั้งภาครัฐและเอกชน

(๓) มติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๓ ข้อ ๑.๒.๒ ในเขตอนุรักษ์ห้ามมิให้ ออนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนในทุกรูปแบบ โดยรวมถึงพื้นที่ที่ก่อสร้างสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เพื่อก่อสร้างระบบบำบัดต่างๆ ด้วย

(๔) มติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๒ เรื่อง การดำเนินการโครงการฯ ของหน่วยงานของรัฐ มีความจำเป็นต้องเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า และจะต้องมีการปลูกป่าทดแทนเพื่อการ อนุรักษ์หรือรักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ด้วย

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

(๑) คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ อนุมัติให้ยกเว้นมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๓ เพื่อนำที่ดินที่เป็น ป่าชายเลนในท้องที่อำเภอเมือง และอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื้อที่ ๒๗,๐๐๐ ไร่ ไปจัดที่ดิน ทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล โดยนำมานาจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ๑๑,๐๐๐ ไร่ และทำการปลูกพื้นที่ป่าชายเลน ๑๖,๐๐๐ ไร่ เพื่อรักษาระบบนิเวศชายฝั่งทะเล ซึ่งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้มีการจัดที่ดินทำกิน ให้ชุมชนโดยได้มอบทั้งสิ่งออนุญาตให้จังหวัดนครศรีธรรมราช เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ดำเนินการ ในปี ๒๕๕๘ ครบแล้ว จำนวน ๘ ฉบับ เนื้อที่ รวม ๑๐,๗๙๘-๐-๖๙ ไร่ รายภูที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๖๕๕ ราย

(๒) คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ อนุมัติให้ยกเว้นมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๓ เพื่อดำเนินการ จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน ในท้องที่อำเภอท่าศาลา อำเภอเมืองและอำเภอปากพนัง จังหวัด นครศรีธรรมราช และจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยให้ชุมชนในท้องที่จังหวัดชายฝั่งทะเล ๑๙ จังหวัด จำนวน ๒๘๐ พื้นที่ ซึ่งในปี ๒๕๖๐ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้จัดที่อยู่อาศัย ๒๕ พื้นที่ ๙ จังหวัด และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จะดำเนินการเพิ่มเติมในส่วนที่เหลืออีก ๒๕๒ พื้นที่ ๑๙ จังหวัด

(๓) คณะกรรมการ...

(๓) คณะกรรมการจัดหาที่ดิน ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันพุธสุดที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบพื้นที่เป้าหมายตามที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเสนอเพื่อดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒๕๓ พื้นที่ ๑๙ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๗,๓๗๒-๓-๔๙.๘๐ ไร่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ โดยในการจัดที่ดินที่อยู่อาศัยให้ชุมชน จำนวน ๒๕๒ พื้นที่ ๑๙ จังหวัด เนื้อที่ ๕,๓๗๒-๓-๔๙.๘๐ ไร่ ได้รับการยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ แล้ว

(๔) คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้รับทราบพื้นที่เป้าหมายตามที่คณะกรรมการจัดหาที่ดินเสนอจำนวน ๒๗๑ พื้นที่ ๒๖ จังหวัด เนื้อที่ ๒๘,๗๘๔-๐-๘.๘๔ ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจำนวน ๒๕๓ พื้นที่ ๑๙ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๗,๓๗๒-๓-๔๙.๘๐ ไร่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เนื่องจากการดำเนินการจัดที่ดินทำกินและการจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย ตามนโยบายรัฐบาล ดำเนินการในพื้นที่ป่าชายเลน ซึ่งเป็นป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๕ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๕ ห้ามมิให้ออนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน ในทุกกรณี ทั้งภาครัฐและเอกชน และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ เรื่อง การดำเนินการโครงการใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ มีความจำเป็นต้องเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า และจะต้องมีการปลูกป่าทดแทน เพื่อการอนุรักษ์หรือรักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ด้วย ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปได้อย่างถูกต้อง และไม่ขัดกับมติคณะรัฐมนตรี และสามารถจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนและจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยให้ชุมชน ในท้องที่จังหวัดชายฝั่งทะเลได้ จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีแผนงานในการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนที่เป็นป่าชายเลน ในท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๕ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๕ และวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาโดยด่วนต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

การจัดหาที่ดินทำกินให้ชุมชนในอำเภอเมือง และอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเนื้อที่ ๕,๐๐๐ ไร่ โดยแบ่งเป็น

(๑) พื้นที่...

(๑) พื้นที่ที่จะนำมารัฐวิสาหกิริย์ จำนวน ๒,๐๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ เพื่อให้สามารถนำพื้นที่ดังกล่าวมาดำเนินการตามขั้นตอนของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติได้ จึงต้องขอยกเว้นติดคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๓ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๓๓ และวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๓๖ ก่อน

(๒) สำหรับเนื้อที่ในส่วนที่เหลือ จำนวน ๓,๐๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ จะเป็นพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศต่อไป รายละเอียดปรากฏตามลิสต์ที่ส่งมาด้วย ๕

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ ให้ยกเว้นติดคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๓ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๓๓ และวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๓๖ เพื่อนำที่ดินที่เป็นป่าชายเลน ท้องที่ อ้าเงาเมือง และ อ้าเงอขอนอม จังหวัด นครศรีธรรมราช เนื้อที่ ๒,๐๐๐ ไร่ ไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๓๓๘๔
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๒๕๘
อีเมลล์ อีเล็กทรอนิกส์ landuse_dmcr@hotmail.com

